

TARTALOM:

Sükös Pál: V. Népfőiskolai Tanfolyam. — Bárány István: Vágy és ígélet. — Sükös Pál: Igehirdetésünk és eredménye. — Csorba László: A pataki legátus. — Rácz Zoltán: Keresztelő új tragédiája. (Vers.) — Kaffka László: Légvárok ha összedülnek. (Novella.) — Villmszky László: Cigányzene-kérdés. — Nagy Géza: Szét-szórt csontok között. — Istók Miklós: Erdélyi levél. — Könyvismertetés. — Humor. — Hírek.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15.-én.
Előfizetési ára: Egy évre 3 P, félévre: 1.50 P. Egyes szám ára 50 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

KEDVES OLVASÓINK!

Közlönyünk 56. évében van. Hosszú évek során sok megpróbáltatáson és közdelmen ment keresztül. Egy évben sem volt biztos a lap megjelenéséhez szükséges pénztöke. De hála Istennek, mindig voltak olyanok, akik az előfizetési díjon felül is tudtak áldozni azért, hogy Közlönyünk megjelenhessen.

Ez éven is adóssággal indultunk. A rendkívüli idők hatását nagyobb mértékben megéreztük, mint a múlt évben. De mindez minket nem csüggesztett el, mert hisszük, hogy kedves Olvasóink közül vannak igen sokan, akik szívükön viselik Közlönyünk ügyét és akiknek nem mindegy hogy lapunk megjelenik-e vagy sem. Lapunk utóbbi két számában egy csekklapot mellékelünk. Reméljük, hogy minden olvasónk fel fogja használni. A lap elfogadása előfizetési kötelezettséggel jár.

Köszönettel nyugtázzuk az eddig beérkezett előfizetéseket:

Osváth Lajos (D) 3, Kriston Elek (B) 3, dr. Gaál Endre (Bp) 10, Danyi József (Eb) 3, dr. Kiss László (Gy) 3, Füle József (B) 3, Horkay László (H) 3, dr. Nagy Béla (Bp) 3, dr. Szabó Imre (Bp) 4, Tóth Lajos (Id) 1.50, özv. Fínkey Pálné (Bp) 3, Tatár Sándor (Bp) 3, Bernáth Aladár (Sa) 3, dr. Panka Károly (Bp) 5, Pósa Péter (M) 3, dr. Nemes Bertalan (M) 5, Székely Gyula (Bp) 4, Benke József (Hp) 2, dr. Benkó Ferenc (Bp) 3, Czövek Sándor (Bp) 5, Grausz Sándor (Bp) 3, dr. Moskovits Mór (Bp) 2, Harsányi Gusztáv (D) 1.50, Andorko Kálmán (Bp) 3, dr. Erdős Károly (D) 3, RácZ Ilonka (Bp) 6, dr. Varga István (Bp) 3, vitéz Vitányi Dezső (Sa) 5, dr. Székely József (P) 6, Tóth Dezső (Sa) 3, Zana István (Bp) 5 pengő.

Abban reménykedve, hogy a fenti kis sereg sok követőre talál, köszöntjük kedves Olvasóinkat.

KIADÓHIVATAL.

A Sárospataki Ifjúsági Közlöny munkatársai:

Főszerkesztő:
Sükös Pál.

Felelés szerkesztő:
Hegyi József
tanár.

Szerkesztő bizottság:

Polák Géza IV. é., RácZ Zoltán III. é., Kováts Árpád II. é., Pataký Sándor I. éves theol.
Zsebesi István V. é., Zétényi Elek V. é., Deák Béla VIII. és Ruttkay Kálmán VIII. o. gimn.

Híróvátvezető: Rásky Sándor II. é. th.

Kiadóhivatali főnök: Berecz Árpád III. é. th.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:

SÜKÖS PÁL

1940. december hó

Felélős szerkesztő:

HEGYI JÓZSEF tanár

V. Népfőiskolai Tanfolyam.

Mire e sorok napvilágot látnak, akkorra már itt lesznek a falu legátusai. Üdvözetükről ha le is késtünk e helyen, mégis néhány sor tanuskodjék arról a szeretetről, amellyel fogadtuk őket. Patakon nem első dolog és nem új gondolat a népfőiskola. Nemesak azért, mert az V. népfőiskolai tanfolyamot tartja az idén, hanem azért is, mert népfőiskola volt már születése pillanatában is. Kapcsolatai népünkkel tehát 410 évesek. E kapcsolatok azon a két pilléren nyugosznak, hogy iskolánk mindig kapott a néptől és adott a népnek. Ezért lehetséges ma is népfőiskola. Nagy missziója tehát ezeknek a találkozásoknak az, hogy értékek cserélődnek és átértékelődnek. Ma, amikor egyre nagyobb áramlással indul meg a magyar élet sok vonatkozása a falu, a nép felé, a sok színes szó, tanács és elgondolás helyett a pataki iskola tenni akart.

Sőt nemesak akarni, hanem merni is kellett! És Patak mert kezdeményezni egy olyan missziót, mely nemzeti létünknek már régen nélkülözhetetlen alapjává lett. Ha romantikus hajlamúak lennénk, akkor a mostani népfőiskolában a csizmás és nadrágos diák kézfogását ünnepeelnénk. Nekünk azonban ma már tovább kell látnunk. Rideg tényekkel áll előtünk a magyar élet a maga sokféle kérdésével. Ezeknek számon és szemmel tartásával fogóztunk most is tehát össze a falu és iskola diákjai. Feladatunk a komoly munka. Szent és modern prófétaság az, ami itt történik. Széttéphetetlen lelki egységben jelentjük együtt az új magyar életet. A lélek egy, mert református és magyar. De két kezünk van. Egyikben a könyv, másikban az eke. Szimbólumai annak az építő munkának, melyet nemzeti létünkért folytatunk.

Nem dicsekedünk ezzel a munkával, mert ez egyszerűen kötelesség. Nem méltatjuk jelentőségét, mert azt rábízunk másokra. Nem soroljuk fel értékeit, mert helyette inkább értékes szolgálatokat szeretnénk végezni. Ki kell emelni még azt is, hogy az iskola padjai között falvaink ifjaival együtt építjük református egyházi életünket is. Itt a pataki népfőiskolán nemesak magyar diák és magyar parasztfiúság találkozik, hanem találkozik a jövő presbiter, a jövő lelkipásztorral! A népfőiskola a magyar református presbiterok iskolája is. Már magában ez a megállapítás is bőséges aratást ígér arra az időre, amikor mindketten, mint presbiter és lelkipásztor, egy kicsi magyar faluban újra összelátnak. A pataki népfőiskolának e kettős missziójára Istennek kettős áldását kérjük Abban, Akit elküldött az első tanítványok pünkösdjében. Kérjük az Istent, hogy a Kettős Tüzes Nyelveket küldje alá ismét, az új tanítványokra.

Sükös Pál IV. é. 1h.

Vágy és ígéret.

Jel. 20 : 22/b.

„Bizony hamar eljövök. Amen,
bizony jövel Uram Jézus!”

Kis diák-koromban mikor az adventet éreztem közeledni, mindig valami vágyodó, szavakkal ki nem fejezhető érzés lett szívemen. Különösen ének-órákon vett erőt rajtam ez az érzés, mikor ajkunkon felcsendült a gyönyörű adventi ének: „Szállj, szállj magasra szíveink reménye.” Vágytam ilyenkor valami szebbre, tökéletesebbre. Nem volt ez Krisztus-várás, de mégis több volt, mint a közelgő vakációnak az öröme. Azóta több advent suhant el felettem és ez az érzés mindig jobban fakult, színéből egyre többet veszített. Miért? Magyarázatot ez az Ige adja. Ez mutat az igazi advent értelmére. Eddigi adventi érzéseim azért voltak el nyom nélkül szívemből, mert földiek után vágytam, mik nem is váltak valóra sohasem. Ezért maradt minden advent után valami szomorú, elesett érzés szívemben.

Testvérem! Bizonyára te is voltál már így? Talán néked se volt igazi advented? Merüljünk el közösen ebben az Igében, támadjon fel a mi lelkünkben is a vágy az igazi advent után és erre a vágyra jő minden bizonytalansággal az ígéret is.

„Bizony jövel Uram Jézus!” Az író őszinte vágyódása cseng ki ebből az igéből. Vágyik a Mester után, mert érzi, hogy a sárból, bűneinek bilincseiből egyedül csak Ő mentheti ki. Minden emberben van valami vágy a tisztaság után. Nagyon megrögzött, Istentől elfordult életnek kell annak lennie, kinek mindegy, hogy tiszta, vagy pedig bűnnel van telítve. Hívő s hitetlen ajakon csendül fel sokszor a vágy: Jöjj Uram! Hívő ajakon azért, hogy megmutassa ennek a világnak bálványozott királyát, hadd tudja meg más is, hogy egyedül csak Ő a dicsőség Ura. És ott van a hitetlen ajakon is, talán ki nem mondottan, talán önmaga előtt is szégyelve a sóhaj: Jó lenne, ha eljönne a Krisztus, legalább egyszer tisztázódna minden, nem kellene kétségben, homályban járni? Mert az ember mindig jobb, mint ahogy azt ki tudja mutatni. Úgy szeretnénk sokszor életünk gazdagságát valakire virágként rászórni, nem lehet, mert félreértene, legtisztább szándékainkat durván eltiporják és a szív, jóakaratum, szemérmes mimózáként visszahúzódik. És élünk tovább árván, egyedül. Ezért vágyik a szív Krisztus után! Ezért lenne jó, ha Ő itt lenne, mert az általa támasztott fényözönben nem lenne félreismerés. Nála világosságra jönne minden bűnöm, de minden értékem is. Ezért kell őszinte szívvel vágyani Krisztus visszajövetelére.

A János ajkáról őszintén felcsendülő vágyra biztosan jött az ígéret: „Eljövök!” Ha mi is így kérjük, hozzánk is eljő, nekünk is lesz igazi adventünk. Több exegeta az eljövők ígét mult-időben fordítja. *Ὁ κύριος ἡμῶν ἦλθεν* = az Ur eljött. Igen Krisztus, a mi Urunk szemmel nem látva bár, de mégis itt van. Itt van csak te és én nem vesszük észre. Pedig, ha szívünknek egy nemes megmozdulása van, ha tudunk mással bánatában könnyet hullatni, ha a szegényen tudunk és akarunk is segíteni, akkor Krisztus volt jelen. Ő őszitözt, Ő hajtott. Eljött már az Ur, csak mi nem vettük észre, megisméltödt János szava: „Ő az övéi közé jöve, és az övéi nem fogadák be őt.” (Ján. ev. 1:11.) Pedig e találkozás nélkül árva marad Krisztus, árva maradsz te és árva ez a világ.

Eljött az Ur és azért minden adventen újra ígéri jövetelét. Most utban van feléd is. Várod-e őt? Készülsz e a fogadására? Tudsz-e őszinte vágyódással,

tiszta imával felsóhajtani: Jöjj el Uram Jézus! Eddig már oly sok mindent befogadtam szivembe, csalódtam mindenemben, most az egyszer előtted nyitom meg, jöjj végy lakozást benne, tégy birtokoddá amint vagyok, bűn alatt roska-doзва! Így vágyódj testvérem utána, mert csak akkor lesz igazi advented neked is, nekem is, csak akkor kapjuk Krisztustól az ígéretet; bizony hamar eljövök, és akkor erre az ígéretre maga a gondviselő Isten mondja az Ámen-t.

Bárány István III. é. th.

Igehirdetésünk és eredménye!

(Előző számunkban megkezdett tanulmány folytatása.)

Nézzük másodszor az igehirdetés eredményességének kérdését a *gyülekezet szempontjából*. Ezer arcu az a kép, amely az igehirdető elé tárul a szószéken. Bár tény az is, hogy minden sokrétűsége mellett van a hallgatóságunknak kollektív egyénisége is, mely nem egyszer a legnehezebben bevezethető vár. Mégis sokat hangoztatják azt napjaink homilétái és gyakorlati teológusai, hogy a prédikáció eredményességét gyakran veszélyezteti hallgatóságunk társadalmi, politikai, etikai és világnézeti differentiáltsága. Azt mondják: életünk széttagolt, felaprózott és az igehirdetőnek ezer füle legyen, ha meg akarja hallani emberi sor-sok, tragédiák kaleidoszkópikus kavargása mélyén az élet szíverését. Nehéz — eszerint a látás szerint — az igehirdetés eredményességéről beszélni ott, ahol az Igének a hallgatóság minden tagjával külön-külön kell megvívni a maga titáni harcát olyan lovagi köntösben és fegyverzettel, melynek minden ereje csupán néhány emberi szó. Az így összekuszálódó kép azonban egyszerre kitisztul, ha rá gondolunk a pütkösi gyülekezetre. „Akik azért örömetst vevék az ő beszédét megkeresztelkedének és hozzájuk csatlakozék azon a napon mintegy háromezer lélek.” Pedig én azt hiszem, hogy a pütkösi gyülekezet hallgatósága sem volt homogénebb, mint a mai. Sőt azok még nemzetiség, lakhely, sőt nyelv szempontjából is el voltak egymástól és az igehirdetőtől választva.

Mégis azt olvassuk, hogy örömmel hallgatták a prédikációt. Sőt nem is csak hallgatták; abban az igehirdetésben, mint izzó kohóban, megolvadt minden tagoltság, gátlás, ellentállás. S a lelkek mélyéről felviharzó egyetemes szükség gyötrő, keserű kiállásából kicsattan minden idők prédikációjának egyetlen célja és legnagyobb eredménye, melyről így tudósít az Irás: *megtértek!* S mindez nem azért, mert egy művészi rétor ragyogóan filippikázott, hanem azért, mert Péter profétált. Aki tehát amiatt nem tud hinni a prédikáció eredményességében, mert azt hiszi, hogy az Ige mondanivalója elsikkad, mire a hallgatóság ezer szitáján átszűrődik, az sürgősen nézzen utána, hogy hol árulta el a profétálás kegyelmi ajándékát. A profétai lélek az igehirdető ajándéka. Keresnünk kell most azt a szilárd pontot a gyülekezetben, ahol az igehirdetés meggyökerezhetik.

A gyakorlati teológiának kedves szavajárása az, hogy az igehirdetés: *magvetés*. Maga az Ur Jézus volt ebben a tanítómestere, aki arra is felhívta figyelmét, hogy mennyire nem közömbös a magvetés *talaja*. A mi szent magvetésünk

talaja : hallgatóságunk lelke. Maga Krisztus kétféle ilyen talajt említ : köves talajt és jó földet. De a talajról ennyit tudni is elég ahhoz, hogy sok igehirdető lelkiismeretének elaltatója legyen. Már annak a pusztá feltevése is, hogy lehet a gyülekezetünk köves talaj, elég erős argumentum nem egy lelkipásztor számára, melyből egy egész elfecsérelt élet önvédelmét próbálják megépíteni. Az ilyen emberek elfelejtik a földművelésnek azt a magától érthető szabályát, hogy vetés alá szántani kell. Még a jó földet is, hát még a köves talajt. Meg kell hódítani, el kell foglalni, termésre alkalmassá kell tenni. Ez az előkészület pedig még a legjobb talajnál is verejtékesebb a magvetésnél. Az igehirdetés sohasem lehet csak magvetés, hanem mindig teljes „földművelés“. Az a lelkipásztor, aki csak szakadatlanul vet, nem tudja hová, nem tudja minek, ne csodálkozzék, ha egyszer az egy talentumos sáfár sorsára jut. Ha tehát azt akarja az igehirdető, hogy a prédikációja eredményes legyen, akkor az legyen szántás és vetés együtt, még pedig az aratás reménysége alatt.

Sokaknak fogy el a türelme, ha megtudják, hogy még ez sem elég. Ezután jön még az elhintett mag nevelése. Gondozása az aratásig. A lelkipásztor igehirdetése legyen szántás és vetés, ő maga pedig rettegjen, féltsen, könyörögjön, résen álljon, visszafojtott lélekzettel hallgassa a gyülekezet szíve dobbanását, hogy lehessen aratása. Mindezt együttvéve pedig úgy hívjuk, hogy *lelkipásztor-kodás*. Csak Ravasz Lászlót idézem, amikor azt mondom, hogy az igehirdetést ennek kell megelőznie és követnie, sőt maga az igehirdetés is lelkipásztor-kodás. A gyülekezet szempontjából csak az ilyen igehirdetés lesz eredményes. Ez az a fénycsóva, amely az örök emberi lélekre talál, oda, ahol a legárvább és legjobban gyötri a szabadulás utáni vágy. Ez az a hid, amelyen át mondanivalónk hozzáér a lüktető meleg élethez. Ez az a tanítómester, amelyik megtanítja a gyülekezetet arra a nyelvre, amelyiken a lelkipásztor beszél. Ebből következik az is, hogy egyszerre megnyílnak először a mestergerendás falusi hajlékok, azután a szívek. Az igehirdető előtt szabad az út a katedra magaslatából a kunyhók földes szobái felé. Az első lépést és a nagyobb utat pedig mindig az igehirdetőnek kell megtenni.

Mondhatnánk azt is, hogy a prédikáció eredményessége szempontjából mit se jelent, ha az eredmény nem jelentkezik egy nap, egy hét, egy év, vagy egy évtized alatt. Egy nemzedék vethet úgy is, hogy csak a következő nemzedék arathat. Megszámoltatása esetén egyetlen igehirdető sem fakadhat ki gyülekezete ellen csak azért, mert még senki nem tért meg. Az igehirdető sorsa sok tekintetben prófétái sors abban a vonatkozásban is, hogy a próféták mindig inkább magvetők voltak, mint — aratók! Lélektani szempontokat, vagy esetleges konkrét életviszonylatokat tekintetbe véve ismét számos korlátozottság kötheti meg a hallgatóságot, amik mind elgáncsolhatják az igehirdetőnek egész életét felemésztő legnemesebb törekvését arra, hogy prédikációja eredményes legyen. Azonban minden hosszas fejtegetés helyett elég idéznünk Ravasz Lászlónak gondolatát, mellyel így biztat : „Ne féljen az igehirdető : nincs az a visszasság, fájdalom, ellenség, ami felett győzelmet ne tudna venni az Ige!“ Vagyis a gyülekezetben feltorlodó sokféle nehézség megoldható, ha az igehirdetés prófétálás és pásztor-kodás lesz, mert ez minden igehirdetés eredményességének keze. Ha ezeknek az igehirdetői karizmáknak boldog letéteményese lehetek, akkor a szószékről a padok felé nézve azt mondom, hogy : *hiszek az igehirdetés eredményességében!*

(Folyt. köv.)

Sükös Pál IV. é. th.

A PATAKI LEGÁTUS.

Bim-bam, bim-bam, giling-galang, kongat a kis templom harangja. Messze vagyok a falutól, de már tisztán idehallatszik a távolbalátszó kis falu harangjának szava. Biztosan a délutáni istentiszteletre hívogat. De ni-ni, valaki gyors léptekkel közeledik felém; egy fiatalember. Egyszerű fekete ruhában. Ugy siet, mintha a harang csak neki szólna, őt hívogatná. Hozzácsatlakozom, beszédbe elegyedek vele. Ugyancsak ki van melegegvedve. Hamarosan kiderül, hogy ő az ünnepi legátus, vagy amint arrafelé mondják, ünnepi követ. Elbeszéli, hogy Patakra jár iskolába, diák. Sürgősen emelgetjük lábunkat, közben beszél az én új ismerősöm. Szavai nyomán szinte látom a pataki öreg iskolát, a nagy öreg épületet, az iskolakerret. „Sokat kell tanulni, nehéz a diák-sors” — hallok a mellettem lépegető diák-embertől. — „S talán nem is bírnám pénzzel, ha nem volnának bizonyos jótéteményei az iskolának, melyekkel segít a szegény diákon. A legáció intézménye is ezt a célt szolgálja.” „Igen, ez érdekel engem, s mindjárt jobban kezdem hegyezni füleimet.” „A legáció — tudod fiam — kiküldetés.” „A pataki iskola ünnepek alkalmával százakat küld ki, kisebb vagy nagyobb községekbe. S mi visszük a drága örömhírt, a Krisztus-születésének evangéliumát, s visszük magunkkal a sárospataki főiskola szives üzenetét. S a gyülekezet szívesen lát minket, nehéz munkával összegyűjtött filléreikből ajándékoz nekünk, segít, hogy megszerezzük azt, ami számunkra a legszükségesebb. Ez a legáció. S ez így megy már hosszú idő óta. Új és új pataki diákok jönnek, új arcok, új szívek és új emberek s viszik mindenfelé az Evangélium üzenetét hirdetvén az Ur születését, halálát, s feltámadását. Most én vagyok itt Isten és a főiskola akaratából, hogy szolgáljak Néki és az iskolának.”

A harang szava mind erősebb . . . már a fejünk felett zúg. Isten áldjon, — köszön az ünnepi legátus, s belép a parókia kapuján.

A karácsony ünnepe itt van. A csendes, fehérre meszelt református templomok s azok gyülekezetei már várják a pataki legátust. Mi is legátusok leszünk. Néhány nap múlva ifjabb és öregebb pataki diákot visz a vonat küldetése helyére. Az útszélen gyermekek kiáltanak majd: Jön a legátus, jön a legátus!

Te, pataki diák, aki legátus, ünnepi követ leszel, ne felejtsd el, hogy követ-ségben jársz. Isten követségében. Ne felejtsd el, hogy Krisztus küldött. Ugy prédikálj és úgy járj, hogy hű légy Isten legátusához: Krisztushoz. Nagyon sok lehetőség van arra nézve, hogy legáció alkalmával kísértésbe essünk. Ne higyük azt, hogy mi vagyunk a legjobb legátusok, ne önmagunkat akarjuk prédikálni. Mi a született Messiást hirdetjük! Róla teszünk bizonyosságot. Nincs nagyobb elismerés, mint Isten szava: „Jól vagyon, jó és hű szolgám . . .” Ezért imádkozál. Komolyan és nagy felelősséggel készülj az Istenfia születésének hirdetésére.

S ne felejtsük el, hogy mi egy iskolát képviselünk. Azt az iskolát, mely lehetőséget adott arra, hogy legációba menjünk: a pataki főiskolát. Ez is kötelez, megjelenésünkben, beszédünkben méltók legyünk a pataki iskolához.

Menjünk szerte mindenfelé pataki diákok, pataki legátusok. Isten Lelke tegyen velünk csodát. Szóljon meg ajkunkon a karácsonyi öröm bizonyossága: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek és e földön békesség és az emberekhez jóakarát.” Békesség néktek is.

Csorba László IV. é. th.

Keresztelő új tragédiája.

Loptam a hangot a pusztai széltől,
Hogy ma megértse a szómat.
Új a kiáltó, régi a szózat,
Halld: valaki jön utánam!

Jön, ki erős, kihez nem vagyok méltó.
— Még a virágok is tudják,
Jön! Hamar készítsd hát el az útját,
Én pedig elmegeyek halkán.

Dús olajadtól a homloka fényljek.
Áldva tekintek le rátok,
Míg dübörögve hull rám az átok;
Várja Salome jutalmát.

Ember egy másikat nem szeretett úgy,
Mint ahogy én szeretem már
Új követőmet, azt aki rám vár,
Ot, aki majd jön utánam.

Rácz Zoltán III. é. th.

Légváarak, ha összedülnek. *Novella.*

Látni nem láttuk egymást soha, de hallani annál többet hallott egyikünk a másikáról. Rokonok voltunk; valami távoli kapcsolat állt fenn közöttünk a családi ágak-bogak zürzavarában s én büszke voltam a rokonságra; hiszen lány volt ő — azt mondanom sem kell — mégpedig gyönyörű. Legalább is ezt hisztelték róla; nagybátyám, nagynénim, s mindenki, aki látta, aki beszélt vele elragadottsággal szólott: szépségéről, modoráról s a női ideál ezer más fontos megnyilvánulásáról. Serdülő, kamasz szívem is megdobbant a hallottakra. Ha rá gondoltam, önkénytelenül kihúztam magamat, megigazítottam rendszerint lecsúszott állapotban lévő nyakkendőmet, s fölényes, elegáns köhintéssel próbáltam ki változó fahangomat. Mint a pilóta, amikor start előtt megjárhatja a motort, úgy próbáltam én is ki az előre elgondolt bókokká összeolvadandó hangrezgéseket. Mert egyre több hír érkezett felőle. Még most is szeretném, ha nem volna a magyar nyelv szabályaival ellenkező nagybetűvel írni a „felőle“ szó beszűrt őjét. Esményi fokra emelkedett nálam ezekben az időkben. Nem kis része volt ebben nagybátyámnak, aki elmesélte, hogy szeretne velem találkozni, s hogy egy alkalommal, amikor megtudta, hogy fenn voltam Pesten — erősen bizonyított, miszerint látott engem egy villamosban tovatinni a Rákóczi-úton. Azt is mondta még állítólag, mert lehet, hogy a ravasz Zoli-bácsi észrevette érdeklődésemet s ezt csak úgy saját szakállára toldotta az idézetekhez. Szó szerint: „Egészen biztos Laci volt! Ilyennek képzeltem őt el.“ — Közül álltam a vegyes érzelmek sokat emlegetett fortisszimójához, mert míg egyrészt szívem átváltott a negyedik sebességre, addig az a kellemetlen gondolat toppant be a tudatomba, hogy elképzelt ideál vagyok én is, akárcsak ő. Ez pedig fölöttén kellemetlen. Őtőle nem félek, hisz ő biztosan olyan, amilyennek mondják és amilyennek én elképzelem, de mi lesz velem? — Elszontyolodva nézegettem a tükörből rám meredő alakot, s csak az a mentőötletem vigasztalt meg valamennyire, hogy majd azonnal találkozásunk után hatalmas szóáradatba fogok s így nem engedem tulságos mustrának alávetni magamat.

Igy lassankint fölüszott egünkre az álmok és elképzelések vágyas szappanbuboréka, mely valószínűtlen, gyönyörű színeivel édes sejtéseket lopott a szí-

vünkbe. Szerettük egymást. Nem a 300 kilométer távolban lévő rokont, hanem a lebegő gömbben, képzeletünk délibábos léghajójában mosolygó álomalakot. Tavasszal levelet kaptunk tőle. Lelkesedve olvastam a sorokat, melyek számomra annyit tartalmaztak, hogy Irénke — úgy hívták — szívesen lejönne a nyáron hozzánk egy pár napra. Türelmetlenül számoltam a napokat. Száz alakban elképzelttem a találkozásunkat. Láttam, amint bájos mosollyal lelép a vonat lépcsőjéről, s én a nézők és ismerősök irigy pillantásai közepette — összecsókolózom vele. Ő ez nem komoly lesz — hiszen rokonom. Elvégre egy rokont nem lehet csak úgy, hidegen, egy fagyos kézszorítással elintézni. Mégsem volt buta, aki ezeket az illemszabályokat kitalálta — gondoltam magamban később. Majd elképzelttem, mint hajol az Erzsébet-hídon álmódózza; természetesen rólam álmódózza a Duna fölé, kezében iskolatáska, göndör hajával játszadozik a szél, s a Gellért szobor rózsaszín felhőket terel az égboltra, melyek a feje körül rózsagirlándot vonnak a horizonton. Szép volt ez a korszak, tele édes, kíváncsi sejtéssel, vággyal és délibábbal. Olykor rádöbbenve hangulatomra, meglepetten kérdeztem magamtól: miért vagyok én ilyen boldog? — hisz' nem történt velem semmi olyan esemény, mely ily illuziókat kelthetne. Ámde ez az érzés beopta magát a szívembe s nem lehetett kiűzni onnan. Hiszen rokonok vagyunk, hát mit remélek én voltaképpen ettől az ügytől? Semmit! De mégis.

Már egy fél órával előbb kinn voltam az állomáson, mielőtt a vonat beérkezett volna. Idegesen igazgattam a frizurámat, s húzgáltam le a minduntalan felgyűrődő kabátszárnyaimat. A szívem jobban zakatolt, mint az előttem tolató tehermozdony. S amikor a harmadik jelzés után felhangzott a jólismert zúgás, a vér is kiszaladt az arcomból. Pedig hányszor hallottam már ezt a hangot. Mindennap elfut ez a vonat a házunk előtt anélkül, hogy csak föltekintettem volna is rá. De most ez más volt. Ebben volt valami misztikum, ebben volt valami slágerszerő lüktetés, valami rapszódikus valóság vagy csak az izgalom, az a tébolyult kezű dobos játszik bennem lázas melódiákat? Már befutott a szerelvény; egy harsány hang kiáltja: Sárospatak! — A színes áradat lezönlök a kocsik lépcsőin és én kábán mozdulni sem bírok. Pedig futkosni kéne, kiabálni, keresni őt. De ime itt van! — Nem láttuk, megéreztek egymást. Egy-két drámai pillanat, feszülten meredünk egymásra. Hát ez volna az?, — kérdem kábán magamtól, s hirtelen nagyon üres lett a lelkem. Ez volna az? — tűnődik ő is erőltetett mosollyal. Isten hozott minálunk — mondom én esetlenül, bután. Szervusz Laci! — üdvözl ő lélektelenül. Az emberek nem is sejtik körülöttünk, hogy mi ment végbe bennünk, hogy két világ omlott össze a lelkünkben. Két világ, melyet egymáskörüli nimbusszá szőttek a röpké gondolatok, s melyekhez egy pillanat a valóságból elég volt, hogy megsemissüljenek. Grotosz játék sorsnak és az emberi lelkeknek. Szótlatlanul vezetem kazafelé, miközben mindketten befelé sirtuk fájdalmunkat egy szétpattant szivárvány-csoda, álmaink szappanbuboréka fölött.

Kafka László VIII. o. t.

„Erdély visszajött! Most, imé, át vesszük az Isten kezéből, mint az ajándékozó kegyelem csodáját, a szabadságnak és a rendnek, a hitnek és az engedelmességnek azokkal a javaival és példáival, amelyeket az erdélyi lélek kitermelt és felhalmozott.“

Ravasz László: Püspöki jelentés.

A cigányzene-kérdés.

De legalább mint műdal, magyarnak nevezhető-e, amit a cigány játszik? Az a kérdés, egyáltalán mit nevezünk magyarnak. Az a kérdés, magyarnak nevezük-e azokat a százával festett kis faedénykéket és ládikókat, amiket minden állomáson árusítanak. Az a kérdés, magyarnak nevezük-e mindazt, ami kívül nemzetiszínre van mázolva. Mert hiszen ezeken is van valami magyar, tagadhatatlan. De az ilyen külső magyarkodást meg kell különböztetnünk a magyar lényegtől. Ezek a piros-fehér-zöld holmik csak magyarosak! Ezek a műdalok csak az eredeti magyar dalok külső formáját másolták le, csak a bokázó-ritmust, meg az ötödfokon ismétlődő második sort utánozták, amint Kodály Zoltán írja, ezek csak „felületi magyarság tükre“. De nem magyar sajátság, ami bennük sokkal inkább lényegbevágó, mint a külső forma: a végnélküli érzelgés, a gyakran szövevényes szerkezet, a hangok keresett sora, szinte tapogatódzás a lényeg után, ami hiányzik. Egyszóval a szellemük nem magyar.

Azt kell tehát mondanunk, hogy a cigány játszott dalok nemcsak nem népi dallamok, de nem is magyar nóták!

Azt mondhatná valaki, hogy nem bün az, ha egy művészi ág nem magyar népművészet. Miért hibáztatjuk ezt a cigányzenénél?

Igaz van, nem bün. Ha a cigányzene külön művészeti ág maradt volna, nem is kéne ellene harcolnunk, de épp, mert népzeneinek és magyarnak akar látszani, azért ártalmas. Lejárhatja a művészi magaslaton álló magyar népzene s hamis képet mutat a külföldnek a magyarságról. Nem mese, hanem elrettentő valóság az, hogy a külföld Magyarországot ma is csak úgy ismeri, mint a bicskák, betyárok, gulyások, csikósok, csárdák és a paprika hazáját s ma is azt hiszi, hogy a magyar zeneművészet a cigányzenében merül ki. Ez a cigányzene egyik bűne; a másik és nagyobb bűne az, hogy hovatovább kiszorítja a magyarság lelkéből is az eredeti magyar zenét s felületi magyarsággal tölt meg. Beköti a szemünket s a cigányzenével beburkolva nem jutunk magyar levegőhöz. Pedig ebből csak a magyar szellem végleges megfulladása származhat. Bűne tehát a cigányzenének, hogy népi akar lenni, de csak népies, magyar akar lenni, de csak magyaros.

Akar lenni: vajjon miért nem lehet az? Hiszen a zenetörténet folyamán találunk egy kort, amelyben a cigány magyar zenét játszott. A szatmári békekötés utáni időben, amikor a magyarságnak sem külső körülményei, sem az akkori szellemi bealíftottsága nem engedte, hogy zenéjét művelje, a jótehetségű és kitűnően alkalmazkodó cigány vette át a magyar zenét. S a magyar urak, ha sajátmaguk nem játszhatták is, örömmel hallgatták népzeneiket a cigány vonójáról. Mert a cigány igen alkalmas volt erre a szerepre. Nem alkotó művész típus ez, hanem interpretáló: nem eredeti művek szerzésében nagy, hanem a kész magyar zene előadásában. Az a magávalragadó temperamentum, az a fényes hegedűhang, mind-mind kitűnően kamatoztak ebben a szerencsés korban. Ki is termelődött akkor a Bihariak, Bokák, Sárköziek híres cigánynemzedéke, s ezek a magyar zenetörténet lapjain is elismert helyet foglalnak el.

S miért játszott akkor a cigány igazi magyar zenét? Azért, mert azt kívánták meg tőle. Mert a cigány hűséges kiszolgálója a mulató úrnak: azt húzza, amit kíván, úgy húzza, ahogy kívánja.

S itt jutunk el a cigányzenekérdéshez: a mai cigány bünei tulajdonképpen a középosztály lelkét terhelik. A középosztály felelős azért, hogy a cigány nem áll azon a művészi magaslapon, amelyen állhatna, s amelyen állnia kellene. S itt érint bennünket közelebbről a kérdés. Mit huzat ma a mulató magyar úr, s mit huzatunk mi magunk, ha olykor alkalmunk van rá? Azokat a nemzetiszínű dalokat, amelyeket az előbb a cigány bűnéül róttunk föl. S a cigány, a hűséges és alkalmazkodó cigány a mi kedvünkért húzza a Balázs Árpád nótákat, a jazzt, chansonokat, horribile dictu: opera- és operettrészleteket. Éppen azt, ami ártalmas és amit nem tud játszani.

Hogy miért kívánjuk mi a zenének ezt a fajtáját, lehetne magyarázgatni: apáink és nagyapáink klavirozó, érzelgő kora, az akkori középosztály „ragyogó elkülönülése“ a néptől, s az a körülmény, hogy csak azt tartották kulturának, ami nyugatról jött, némiképpen érthetővé teszik a mi viselkedésünket. Sokan vannak a mi ifjúságunkban is, akik jóhiszeműen magyarnak tartják a cigányzenét, s nem látják az igazi magyarságot. A mi helyzetünkről írja Kodály Zoltán: Nálunk az értelmiség szülöttének valósággal ki kell harcolni a magyarságot a maga számára. Ami körülveszi, mind idegen.“ Igen, ki kell harcolnunk a magyarságot a zenében is. Nem szabad megelégednünk azzal, hogy apáink és nagyapáink mit tartottak magyar zenének, nekünk mélyebb magyarságot kell magunkba szívunk.

(Folyt. és vége.)

Vilimszky László VIII. o. t.

SZÉTSZÓRT CSONTOK KÖZÖTT...

Hármasban tartunk Nagykázmér felé. Megyünk megnézni a kis templomot, amelyik úgy fekszik a dombtetőn, mint a kiterített halott. Halottak vannak körülte is: egy rom és egy mohos sírkő, meg a jeltelen sírdombok. Sivít a szél, messzi sodorja a száraz leveleket. Ősz van, közeleg a tél.

Az első emlék elevenedik meg, mikor először jártam ebben a faluban. Magyarokat kerestem, de a magyar szóra csak értelmetlen tekintet volt a válasz. Nagy nehezen találtam rá *Tóth Józsefekre*, akiknek akkor még omladozó házuk itt lapult a templomdomb tövében. Azóta már új ruhába öltözött a régi ház.

Olyan, mintha tegnap történt volna. Nagyot néztek, mikor rájuk nyitottam az ajtót. Hallgatagon ültek bent. Az öreg pipázgatott, a fiatalok meg búsan néztek maguk elé. Sértődötten néztek reám, hogy megzavartam a szobában ülő méla csendet. Akkor csillant meg az öreg szeme, melegedett fel egy kicsit a hangja, amikor megmondtam, hogy „pataki diák“ vagyok. Bizonyosan régi emlékek ébredtek fel benne, amikor a szent ünnepeken legációba járt erre sok vidám „pataki diák“. Nekem is kijutott a megtisztelő „legátus“ cím. Fölengedett az öreg, megkérgeedett szív... Jobban megindult a szó is.

*

„Hej — sóhajtott mélyet Tóth József — más volt itt régen az élet. Nemesek lakták a falut, sokan. Ilyen tájban már vidám élet zajgott a tornácos kuriákban. Csendes pipaszó, aranyló bor mellett beszélgettek: de szép is az élet. Fiatalok álmodoztak: de jó is élni. Termett a föld kenyérnekvalót, az erdő adott tűzrevalót. Békesség volt.

De egyszer nem értek már a kuriákban, szűk lett a határ is. Gondfelhők árnyékozták az öregek arcát, nem álmodoztak többé a fiatalok. A gondtalan élethez szoktak, nem bírták el az elszegényedést, a robotos munkát lealázónak tartotta a nemesi büszkeség. Inkább szétszóródtak messze, Amerikába, ahol nem szégyellték legalább egymástól, hogy csak kenyér van ebédre. Mind kevesebben jártak imádkozni a templomba és egyre többet jártak temetni.

Azután jött a háború . . . Elmentek a javakorbéliek, de kevesen jöttek vissza. Odamaradt a fiatalja és akik visszajöttek, jöttek rokkant testtel, megfáradt lélekkel. Kevesen maradtak. Jórészt öregek, kik már csak a halált várták. Sirtak, mikor megtudták, hogy ezután más országhoz tartoznak már. Mit tehettek mást, ebbe is beletörődtek. A fiatalok, akik még megmaradtak, elindultak a kenyér után. Ki Prágába, ki Brünnebe, a másik meg ki tudja, hol próbálta meg a szerencsét. A fiatalok nem jöttek vissza, az öregek meg egyre fogytak. Szétszóródtak, meghaltak.

Eszzendők óta elnémult a zsoldár a templomban, odafenn a dombtetőn. Ritka lett a magyar szó lent a faluban. A templom harangja, ki tudja, hol van. Oda már senki sem jár. Kirágta az idő a zsindey-tetőt. Meghasadoztak a falak. Félrefordult a csillag a viharrázta, néma toronyban. Menni készül a templom is a látogatói után . . . a sírba.“

Elakad *Tóth József* szava. A pipája is régen kialudt. Sötét árnyak lopóznak elő . . . Sötétedik.

*

Azóta már *Tóth József* is elment a minden élők útján.

A kezünk imádságra kulcsolódik. Egy széthullt gyülekezetben, omladozó templom tövében imádkozva várjuk azt, aki az „Élet“.

. . . Krisztust.

Nagy Géza
ref. s. lelkész.

A székely falu és népe, amennyit mi láttunk belőle.

Erdélyi utunkon a kollégiumok meglátogatása közben útbaejtettünk néhány falut is. Itt nyertünk ízelítőt abból, hogy milyen is a székely falu és a népe. Ugy vagyunk a székely néppel, mint a néző a filmmel, amelyik pont akkor szakad el, amikor a legérdekesebb rész következik. A mi utunkat is félbe kellett szakítani, mert letelt a szabadságunk és a székely falukat, különösen Kalotaszeg vidékét már nem nézhettük meg alaposan.

Pedig varázsával megejtett minket is a székelyföld. Erdővel borított nagy hegyek között, völgyek mélyén futó kacskaringós utak mentén bújnak meg a titokzatos székely faluk. Itt-ott legelésző juhok és bivajok. Néha-néha keresztül szaladt autóbuszunk a kis faluk döcögős utcáján. Ilyenkor a magas tetejű házak közül kidugta fejét pár pillanatra a kőtorony, vagy a harangláb, az út mentén elmaradt egy-egy galambdúcos kapu beszélgető harisnyanadrágos emberekkel, azután újra kint szaladtunk a nyílt úton és gyönyörködtünk az ismeretlen táj szépségeiben.

Szerettünk volna megállni, benézni a templomba, megtudni, mit rejtegetnek a házak, beszédbeelegyedni az emberekkel, — de nekünk sietnünk kellett, mert vártak ránk a következő faluban, vagy kollégiumban.

Ott jártunk a székely nép fatornyos hazájában. Kíváncsi szemmel kerestük a fatornyokat, de csak imitt-amott találtunk. Ugy látszik, idők változásával szégyelni kezdték az atyafiak, hogy nekik csak fatornyuk van és módosabb környezetet építettek. Pedig kár volt elhagyni a régi szokást, mert az a néhány harangláb, ami megmaradt mutatóba, beszédes bizonyosága a székely építőművészetnek. Hiszen minden harangláb más és más egyéniség. Van közöttük égre nyúló karcsú, szélesen elterpeszkedő zömök és van bennük lélek, mert akik építették, nem csak ácsoltak, hanem alkottak is egyben.

A templomot szereti a székely és szívesen is jár oda, mert a sok veszedelem között, sok megpróbáltatásban ez volt a menedéke. Az elmúlt 22 év alatt is akkor érezte magát a legszabadabbnak, amikor imádságban, énekekben és igehallgatásban találkozott gondviselő Istenével. — Az ősöknek nemcsak lelki menedéke volt a templom. Amikor ellenség tört rájuk, innen védték magukat. A templomokat még ma is fal veszi körül. Régen bástyák állottak a fal helyén. Hosszan elnéztem a sepsiszentgyörgyi öreg templom csonka bástyáját. Képzetelemben megjelentek a tatárral és törökkel viaskodó székely emberek. — A férfiak ott kinn a falon küzdenek, az asszonyok bent imádkozik. Az ostromlók többen vannak, lassan elfogy a védők ereje és élelme. Tűzcsóva repül az Isten házára, és morzsolódik a maroknyi székely . . . porlik, mint a szikla . . .

Most sejtek meg valamit abból, hogy miért hívő a székely ember. Érzi, hogy Isten kegyelme tartotta meg eddig és ezután is Ő fogja megőrizni.

A templom körüli kertben: a cinteremben volt régen a temető. Ma gyümölcsfák vannak a sírok helyén s a temető kikerült valahová a falu szélére. Érdemes egy pillanatra itt is megállanunk. A civilizált vidéken már felváltotta a kópjafák helyét az elmúlással dacoló kősíremlék. Pedig mennyivel több a hit és művészet a hímes kópjafákban . . . A cirádákkal és virágokkal díszített kópjafán ezt olvashatjuk: Itt várja Jézusát. A kópjafás temető nem a halottak nyughelye, hanem azoké, akik várják a feltámadást, Jézust.

A templom domb mellett, mint kotlós körül a csirkék, ott gubbasztanak a falu házai. Mindeniknek meg van a maga portája. Már nem sok galambdúcos kaput találunk, mert újakat nem igen építenek, de a régiek annál szebbek. Aki nek van, az büszke rá. — Én mindig azt hittem, hogy galambok is laknak a dúcokban. Itt tudtam meg, hogy a galambdúcos kapu csak szimbólum, a szabad nép szimbóluma. Az ilyen kapura rá van vésva a házigazdának és feleségének a neve, valamint az évszám, amikor készült. (Folyt. köv.)

Istók Miklós
ref. s. lelkész.

KÖNYVISMERTETÉS.

SZABÓ LAJOS: Czelder Márton Moldva—oláhországi missziója.
Megjelent 1940-ben, 178 oldalon.

Az egész könyv nem egyéb, mint annak az Igének szomoró illusztrációja, hogy „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés.” (Máté 9 : 37./b.) A könyv rövid tartalmát abban lehetne összefoglalni, hogy a múlt század 60-as éveiben elindul egy lánglelkű református lelkész, aki gimnáziumi és theologiai tanulmányait Sá-

rospatakon végezte és szépen induló jövőjét feláldozva, belevágja ekéjét a nagy oláh ugarba, hogy megmentse az odamenekült és magukra hagyott református magyarokat. Tíz évig küzd, missziónal, kilométerek százait gyalogolja az oláh hóviharban és fagyban egynéhány hívéért. Prédikál, lelkesít, egyházakat szervez, templomokat épít, ugyanakkor pedig harcol azok ellen, akik mindent elkövetnek azért, hogy egy lánglelkű apostol önkéntesen vállalt misszióját rosszakaratba, irigységbe és paragrafusokba fojtsák. De Czeldert, az oláhországi református magyar misszió szerelmesét csak a legvégső percben tudták féltetenni az útból és ezzel rá is tették a kést az oláh tarlón növekvő magyarság torkára. Czelder felelti diadaluk drága ára pedig a magyarság egy ősi rétegének a csángóknak és az osztrák önkény elől, székelyföldről Moldvába özönlő reformátusságnak szét-hullása lett. A misszió tízéves története halálos ítélet annak a kornak hivatalosa-
saira, akik a paragrafusok és egyéni hiúságok között szétzillesztették a moldva-oláhországi magyarságot és földig rombolták a még meg sem épült templomokat.

4 830 számon tartott református élt Oláhországban Czelder idejében. Több-
száz kilométerre szétdobálva egymástól. Politikai téren az osztrák abszolútizmus, egyházi téren a sivár racionalizmus tombolt teljes erővel. Egy bukaresti refor-
mátus lelkézt vasraveret az ágéntia. A balkáni leánykereskedelem kloákájában
vérzik a székely leányifjúság. Beomlik az egyetlen oláhországi református temp-
lom. Az oláh tengerben felsír a pusztuló csángó hatyudala. S akad egy Lélektől
megragadott ember, s már nem is kell neki a hivatalos egyház támogatása, csak
az, hogy hagyjanak neki békét. S az akkori egyház hivatalosai, ha kell még egy
sikkasztó, kétkulacsos, nemzeti és egyházi szempontból gyáva és megbízhatatlan
pap és átkozott famulusa védelme árán is, de a nyakát szegi. Léleketállító az
a missziói enthúziasmus, mellyel Czelder arat a nagy oláh mezőkön, de lélek-
zetállítóan elképesztő az az ellenszegülés, mellyel egy lángoló lélek áradatának
ellene áll a hivatalos egyház. Csodálatos és tragikus ennek a misszióinak tör-
ténete. A moldva-oláhországi munka egy nagy missziói per, melyben Isten Czel-
dernek adta meg a felmentést. Szabó Lajos könyve egyszerűen megrendítő. Ököl-
beszorult kézzel lehet csak végigolvasni, de ha letesszük a könyvet, kezünk fel-
tétlenül imára kulcsolódik a mai Czelderekért.

Sükös Pál IV. é. th.

HUMOR

Közeledik az Elekció. Minden diák izgatottan várja, hogy milyen lesz az
elekciós vers. Annál is inkább, mert kiszivárgott az, hogy ez éven két elekciós
vers készül. Azonban az egyik cég visszalépett és így szerkesztőségünk jónak
látta, hogy pénzt és fáradságot nem kímélve, nyájas olvasóinak megszerezze, a
lemeradt elekciós vers egyik másodpéldányát és azt legalább részleteiben közzé-
tegye. Megvesztegetve a censura hatóságokat, felkészülve az esetleges párbajokra,
íme néhányat közzéteszünk, hogy el ne vesszen az utókor számára.

Mit mondjunk terólad, kicsi RácZ Zuluka ?
Azt, hogy minden héten utazol Miskolcra ?

Vagy azt, hogy Kislányod nevének napjára
Megjelent Közlönyünk külön kiadása?
Elárulom azt is, hogy ez miért történt:
Nem tudtai te venni Néki semmit pénzért.
Üres volt a tárcád, jött a nevenapja,
Hozzáírt versedet a Közlöny kiadta.
Elküldötted Néki ingyen és bérmentve,
Káposzta megmaradt, s jóllakott a kecske.
Szerkesztőségéből e hír kiszivárgott,
Bárány Frici hallván, azonnal rádrontott.
S azóta nap mint nap ostromol, fenyeget:
Én Erzsikémnek is te írnál verseket!

A könyvtár szobában van most nagy siralom,
Mendur, theológus fázik igen nagyon.
Facskám kabátban jár reggel, délben, este,
Ujpál is harisnyát húz minden éjjelre.
Azért van ez így, mert Ősz Józsi bevonult,
S az idő odalent zord hidegre fordult.
Pedig Ősz Jóskában örökös tavasz van,
„Unokahugával“ jár csak kar a karban.
Egyszer lehűteni lángoló szerelmét
A tanítványai álmában meglepték.
Éppen azt álmodta, kislánynak udvarol,
Ők csak azt hallották, hogy erősen horkol.
Szerelmes álmában száját eltátotta,
Lángoló szerelmét mendur eloltotta:
Pohár víz tartalmát torkába locsolta!
Fel is mondott Józsi házigazdájának,
Azóta lakója a könyvtár szobának.

Egy pillantást vetve gólyák bús sorain,
Megakad a szemünk legelőszőr Bumin.
Nagy „alaptőkédde“ állj elő vén Márkus,
Bolyongásid után modern Odisseus.
Hány iskola, K. I. E., munkatábor volt már,
S hány állásod, amíg ide eljutottál?
Zsadány községből, úgy halljuk, a párod,
Jolid lakzijára a fél falut várod.
De mi történt veled valamelyik este,
Egy szemtelen mendur a kulcslyukon leste,
Mikor a nyoszolyád süllyesztőre járva,
Leszakadt s te hulltál szörnyű kalimpálva.
Különben a mendur-pofozásnak vége,
Pecurtörvénytiszéked dicső eredménye:
A Szöcs fülét fogva Professzorhoz futol:
„Nagytiszteletű Úr! Bumerágnak csufof.“

Keserü Jónás.

HIREINK

Előfizetőinknek, olvasóinknak Istentől gazdagon megáldott boldog karácsonyi ünnepeket kíván
a Szerkesztőség.

Közeledik ismét a karácsony. Ujra kirajzik az Alma Materből a sok pataki legátus. Kérjük lelkipásztor testvéreinket, fogadják őket újra azzal a szeretettel, ahogyan eddig is fogadták a pataki diákot. Egyben arra is kérünk minden kedves lelkipásztor urat, hogy legyenek segítségünkre abban a gyűjtő munkában, amit Közlönyünk szeretne elvégezni. Szeretnők összegyűjteni azokat a kádenciákat, melyek a régi időkben egy-egy legáció, illetve ünnep nevéhez fűződtek. Az a reménységünk, hogy sok lelkipásztor még emlékszik ezekre a rigmusokra és így azokat összegyűjtve meg tudjuk menteni az elkallódástól. Legátusainknak tehát legyenek szívesek feldiktálni a tudott verseket. Mindenekfelett Istentől gazdagon áldott karácsonyi ünnepet kívánunk minden kedves Olvasónknak.
A Szerkesztőség.

Dr. Sziklay Ferenc főigazgató úr és Janka Károly esperes úr meglátogatták a gimnáziumot. Hisszük, hogy a legnagyobb rendben találtak mindent és jó benyomással távoztak el Patakról.

Dr. Gesztelyi Nagy László úr 25.000 pengő alapítványt tett Főiskolánkon. Isten áldja meg a jó szívű adakozót. dr. Gesztelyi Nagy László iskolánk növendéke volt és mint alapítványa mutatja — hálás tanítványa.

A Főiskola 120.000 pengőt kapott a szükséges építkezések lebonyolítására.

Az „Erdélyi” gyűjtési akcióból Főiskolánk is kivette részét. A tanári kar fizetésének 20%-át ajánlotta fel. A marosvásárhelyi testvér kollégiumnak 600 P-t, az erdélyi menekülteknek is 600 P-t küldtünk. A hazafiúi kötelesség és áldozatkész szeretet megnyilvánulásai ez adományok.

Lelkészképesítő vizsgák december 17—19-én lesznek Patakon.

A volt szlovákiai egyházkerület vezetőinek képei megérkeztek Sárospatakra. Palóczy Cinke István, Péter Mihály, Idrányi Barna és dr. Magda Sándor püspök urak, valamint a főgondnokok képeivel gazdagodott meg a Főiskola.

Dr. Jakó János főiskolai orvos leszerelt és újra átvette eddigi munkakörét. Isten hozta Őt haza.

Az V. Népfőiskolai tanfolyam december 5-én kezdődött és 19-ig fog tartani. Legfőképpen a nemzetiségi vidékekről jöttek az új pataki eszmás diákok.

A „Péntek Esték” előadássorozatot ez évben is megrendezi a Főiskola tanári kara.

A legátusok ez évben hivatalos gyűjtőíveket visznek magukkal a gyülekezetekbe. Az elekcionáris bizottságnak az a terve, hogy összeállítsa a legációk pontos névsorát.

A karácsonyi vakáció a Főiskolán december 20-tól január 6-ig lesz.

A Faluszeminárium 16 tagja november 23—24-én tartotta őszi kiszállását Hegyalja falvaiba.

December 1-én volt Hernádszurdokon Kovács István beiktatása. A beiktatást Parkas Elek abauji esperes végezte, majd Igét magyarázott az új lelkipásztor. dr. Szabó Zoltán theol. tanár úr is átadta többek között a Főiskola jókívánságait. Az ünnepély mélységét emelték a főiskolai I. sz. regőcsoport énekszámai.

A Faluszeminárium vándorgyűlése Nagykörsönön lesz, a mi Faluszemináriumunk 2 taggal képviselteti magát. A két kiküldött diák Csorba Dezső és Petró László III. é. teológusok.

A Főiskola I. sz. regőcsoportja ünnepélyes ifjúsági díszközgyűlés keretében november 22-én tartotta beszámolóját az imateremben erdélyi úttjáról.

Csendes napok a gimnáziumban. November 29-én és 30-án voltak a csendes napok a gimnáziumi tanulók részére. Szolgáltak dr. Kiss Sándor, dr. Koncz Sándor konventi lelkészek, Hegyaljai György a S. D. G. Szövetség főtitkára és Balla Péter ur.